

morts. No se us acudeixi d'acostar-vos-hi. Els ports han creat una certa poesia — encara que no gaire. Aquesta poesia s'ha acabat. Són cosa d'estadístiques, de papers que van d'una taula a l'altra.

Divagant per Màlaga, arribo a la catedral — que em sembla molt voluminosa. A prop de la catedral trobo un restaurant. Hi entro a sopar. La carta és tan llarga i difusa que no en resisteixo la lectura. Menjo dos ous al plat i un bistec amb patates. Al menjador hi ha rajoles de València: fred sense defensa possible: rajoles de València de color blau. El fred als peus, a l'esquena, a la cara, es converteix en la pura normalitat. Encara camino una mica més, però en el curs d'aquest desplaçament no he trobat res a Màlaga — vull dir res exterior — que tingui a veure amb l'andalusisme. Deu ésser una qüestió misteriosa, recòndita i tancada. Pel que he vist, Màlaga és un suburbi sense suc ni bruc, nimi. Aquest testimoni, però, és limitat i insignificant.

Sempre amb l'autobús, vaig de Màlaga a Almeria, per la carretera del litoral, accidentadíssima. Una certa por en les corbes — sobre el mar — dels precipicis. Continua plovent. Grisalla diürna i nocturnitat. Baixo a l'hotel més renomnat de la població. Un pati andalús al centre, amb rajoles de València pels voltants, les palmeres, les columnes, etcètera. Al menjador, que és al pati, hi ha diverses taules de moros vestits de moro, que fan cara de polítics amargats i intrigants. Hi ha un senyor d'una certa edat, en una taula, artífiosament conservat, que menja amb una senyoreta jove, una bellesa que té un aire trist i resignat. Un altre moro cristianitzat. Em defenso amb un parell d'ous ferrats i un bistec amb patates. Passo dos dies a Almeria — plovent intermitentment. Els establiments equívocs són irrisoris i arrilats. El règim ha fet molt per Almeria, sobretot en l'espai comprès entre la població i el port. Però el port és mort i l'espai de la reactivació ha quedat aturat. A tot arreu, hi fa un

fred que pela: el vent és de llevant, va plovent, hi ha molta humitat. Em defenso caminant pels afores. A dalt de tot hi ha un castell. Mentre camino per aquests espais, veig unes dones, al llindar de les portes, més aviat grasses, que es pentinen o que, de vegades, pentinen una o altra critura. M'imagino l'alegria que deuen tenir aquestes persones quan troben un poll als cabells d'algun infant. És una misèria trista i resignada que de portes enfora tracta de tenir un aire decent i convencional. Penso en Cèlia Viñas, lleidatana que visqué a Mallorca. Era mallorquina, professora d'aquesta localitat, parenta, si no vaig errat, del Llompart. Voldria veure la seva tomba a Almeria, perquè la seva poesia m'agrada. Ningú no sap, a Almeria, qui fou Cèlia Viñas. No trobo manera d'arribar al cementiri, ni utilitzant els serveis de l'hotel. He arribat a la conclusió que els cementiris no els agraden. Però tot això no vol dir res: no voldria dir que les poesies d'aquesta senyora no siguin, pel meu gust, importants.

D'Almeria vaig a Alacant, per Múrcia. Viatge llarguíssim. L'autobús s'atura tres hores a Múrcia. L'estació és al centre, prop de la catedral. Múrcia em sembla una població plena de vida. La catedral és molt grossa, fenomenal. Totes les catedrals de la Península són literalment fabuloses, desorbitades. En aquest enorme espai, el passat té un pes formidable; ja serà difícil de tombar-lo — si és que es produeixen algun dia les condicions per a arribar en aquest resultat. Prop de l'estació hi ha un restaurant. Hi entro. Molta gent. Sembla que és dia de mercat. La lectura de la llarguíssima carta de l'establiment em produeix una confusió fatigant. Un parell d'ous ferrats, un bistec amb patates. L'autobús es posa a rodar. A Múrcia plovia alguna gota. Més endavant es posa a ploure amb més abundància. A través de la cortina de pluja, aquests paisatges del sud, de vora mar, entren en una espècie de juvenilitat raquitic molt acusat.